

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoP/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713203024
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8713203024.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Antónie Kandravej vo veci starostlivosti súdu o mal. deti: Z., nar. XX.X.XXXX, U., nar. X.XX.XXXX a M. H., nar. X.X.XXXX, C., všetky deti zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti rodičov matky: H. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A., L. Z. XXXX/XX a otca: M. C., nar. X.X.XXXX, trv. bytom A., L. Z. XXXX/XX, t. č. bytom u sestry I. H., A., T. XXX/XX, zast. Advokátskou kanceláriou Hudzík - Novýsedlák Partners, v.o.s., Mnoheľova 830/15, Poprad, v konaní začatom na návrh matky, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom s prísl. o odvolaní otca i matky proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 10P 59/2013-20 zo dňa 22.4.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Účastníci konania n e m a j ú p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) určil otcovi M. C. výživné na mal. U. C., nar. X.XX.XXXX v sume 100 Eur mesačne a na mal. M. H. C., nar. X.X.XXXX v sume 90 Eur mesačne, spolu v sume 190 Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky H. C. vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred, počnúc dňom 1.12.2012 až do doby, kým nedôjde k zmene pomerov. Ďalej vyslovil, že dlžné výživné za čas od 1.12.2012 do 30.4.2013 na mal. U. C. v sume 330 Eur a na mal. M. H. C. v sume 280 Eur, spolu v sume 610 Eur je otec M. C. povinný zaplatiť matke H. C. v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti súd konanie zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ustanoveniami §§ 62, 75, 76 ods. 1, 78 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“).

V odôvodnení uviedol, že „pokiaľ sa týka rozhodovania o výživnom na mal. U. a M. Tajanu voči otcovi, súd pri rozhodovaní vychádzal z reálneho zárobku otca, ktorý je 390,- eur mesačne netto + denné diéty za každý deň výkonu práce vo výške 45,- eur, ktoré mu reálne zvyšujú príjem. Zárobok matky činí 420,- eur mesačne netto. Otec si vyživovaciu povinnosť k tretiemu mal. dieťaťu Z. C. plnil dobrovoľne a preto výživné na toto dieťa matka nežiadala upraviť a to aj s prihliadnutím k tomu, že od 25.3.2013 toto dieťa žije s otcom. Súd zobral do úvahy dôvody uvádzané matkou v tom, že otec bol povinný platiť výživné na dve mladšie mal. deti matke a nie inej osobe, resp. mal. dcére Z., pretože osobnú starostlivosť o dve mladšie deti zabezpečovala a ďalej zabezpečuje matka a nie ich nedospelá sestra, ktorá je sama

odkázaná na osobnú starostlivosť rodiča. Za daného stavu by bolo v rozpore so zákonnými zásadami, keby súd zohľadnil, akými sumami otec prispel mal. dcére Z. a nie matke na výživu mal. detí U. a M. H.. Matka navrhla započítať otcovi do dlžného výživného na obe mladšie mal. deti po 170,- eur, spolu 340,- eur, ktorá suma evidentne bola použitá na plnenie výživného pre tieto dve mal. deti. Po tomto skutkovom vyhodnotení súd vyčíslil otcovi dlžné výživné od 1.12.2012 do 30.4.2013 na mal. U. spolu v sume 500,- eur (5 mesiacov po 100,- eur) a po započítaní plnenej sumy 170,- eur, činí dlžné výživné k 30.4.2013 na mal. U. sumu 330,- eur a pokiaľ sa týka mal. M. H., na ňu mal otec zaplatiť za uvedené obdobie spolu 450,- eur (5 mesiacov po 90,- eur) a po započítaní plnenej sumy 170,- eur, činí dlžné výživné k 30.4.2013 na mal. M. H. sumu 280,- eur. Spoločne to činí dlžné výživné 610,- eur na obe deti, ktoré je otec povinný zaplatiť matke v samostatnej lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a bežné výživné na každé dieťa od 1.5.2013 a ďalej je otec povinný platiť k rukám matky podľa 1. výroku tohto rozsudku. Na dôvažok súd dodáva, že tento rozsudok bude nahradený právoplatným rozvodovým rozsudkom a čo znamená, že v tomto konaní sa rozhodovalo o výživnom na dve mladšie mal. deti do rozvodu manželstva rodičov a po rozvode manželstva rodičov bude platiť súdna úprava výkonu rodičovských práv a povinností ku všetkým 3 mal. deťom tak, ako o tom súd rozhodol rozsudkom z 22.4.2013 v konaní sp. zn. 10P/63/2013.“

V zákonom stanovenej lehote podali odvolania otec i matka maloletých detí.

Otec v odvolaní vytkol súdu prvého stupňa, že nesprávne vyhodnotil jeho príjem ohľadom diét vo výške 45 Eur denne. Príjem otca vo výške 390 Eur neumožňuje platiť výživné v takom rozsahu. Rovnako súdu prvého stupňa vytkol, že nezohľadnil sumu 950 Eur, ktorými prispel na výživu svojim maloletých dcér U. a M. H.. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alternatívne ho zmenil tak, že návrh zamietne.

Matka v podanom odvolaní namietala, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy, a preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré poškodzujú ju a jej maloleté deti, ktoré má v osobnej starostlivosti. Poukázala na príjem otca pri trojtýždňovom turnuse vo výške 1 335 Eur. Súd prvého stupňa nemal zohľadniť sumu 700 Eur, ktorú jej otec dal na nákup darčiekov. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a vyhovel jej návrhu v celom rozsahu.

Otec i matka sa k podaným odvolaniam vyjadrili a zhode ich považovali za nedôvodné.

Kolíznym opatrovníkom sa k podanému odvolaniu vyjadril navrhujúc rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a zistil, že rozsudok je vecne správny. Odvolací súd rozhodol o odvolaní postupom podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O. s. p., pričom miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistenom skutkovom stave. Na týchto správnych skutkových zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa

osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ZoR pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci nevyhnutný pre posúdenie dôvodnosti podaného návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ako aj vec správne právne posúdil (ust. § 153 ods. 1 O.s.p.).

Pri určení výšky výživného sa prihliada na odôvodnené potreby oprávnených, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Odôvodnenými potrebami pri určovaní výšky výživného sú nielen základné a najnutnejšie hmotné potreby pre život človeka ako jedlo, ošatenie, obuv, ale aj ďalšie potreby dôležité pre vývoj a všestranný rozvoj osobnosti, rovnako sem patria aj náhodné výdavky spojené napr. so zdravotným stavom alebo s koníčkami dieťaťa. Miera odôvodnených potrieb je rôzna a je závislá od veku, fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, a podobne.

Podstata odvolacích námietok otca spočíva v tom, že súd prvého stupňa zahrnul do jeho príjmu, z ktorého určil vyživovaciu povinnosť, i cestovné náhrady, a to 45 Eur denne.

Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvého stupňa a na potvrdenie správnosti tohto záveru poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu Českej republiky, v zmysle ktorého ak by cestovné náhrady neboli v princípe možné zahrnúť do príjmových pomerov povinného rodiča, mohli by vzniknúť nerozumné a nespravodlivé dôsledky. Povinní by boli v podstate motivovaní k tomu, že cestou, ako si znížiť vyživovaciu povinnosť, je práve prijatie takého zamestnania, u ktorého by disponovali oproti bežnej mzde vysokými cestovnými náhradami.

Nemožno prisvedčiť odvolacej námietke otca, že nemožno od neho spravodlivo žiadať, aby z diét 45 Eur denne šetril a teda ukracoval svoje zákonné nároky a z ušetrených diét prispieval na výživu maloletých detí.

Sám otec mal. detí v podanom odvolaní tvrdí, že vyplácané diéty nespotrebováva. Je možné uzavrieť, že cestovné náhrady (diéty vo výške 45 Eur), ktorú sú otcovi vyplácané, tvoria podstatnú časť jeho peňažných prostriedkov. Je preto dôvodné ich zahrnúť do jeho príjmu ako povinného rodiča.

Odvolací súd na margo nutnosti plnenia si vyživovacej činnosti povinným zdôrazňuje, že budúci rodič berie na seba povinnosti a zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý ďalší život, mnohokrát až do jeho vlastnej smrti. Preto je nevyhnutné, aby svoje záväzky a povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom dokázal vždy a za všetkých okolností splniť (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 4Tdo/250/2012 zo dňa 18.4.2012).

Súd prvého stupňa správne postupoval i pri priznávaní dlžného výživného. Suma, ktorú mal otec uhradiť ako sumu výživného, nepreukázal a nevyplýva ani z obsahu spisu. Matka mal. detí uvedenú skutočnosť spochybňovala.

Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákonodarca v tejto súvislosti nerozlišoval, či ide o nevyhnutné potreby rodiča alebo iné potreby, preto argumentácia odporcu neobstojí. Túto povinnosť má odporca už od narodenia dieťaťa a je jeho základnou povinnosťou.

Stanovené výživné považuje odvolací súd za adekvátne schopnostiam otca, veku a potrebám maloletých detí s ohľadom na príjem matky a jej osobnú starostlivosť. Výška výživného určená súdom prvého stupňa je plne súladná z hľadiskami, ktoré sú uvedené v § 75 ods. 1 veta prvá ZoR. Preto odvolací súd považoval súdom prvého stupňa určené bežné výživné za zákonné a vecne správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení § 146 ods. písm. a) O.s.p.. Podľa tohto ustanovenia žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloletých je podľa § 81 ods. 1 O.s.p. konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.